

KORAK KA INKLUZIVNOM DRUŠTVU

**Kroz podršku deci
i mladima koji su
u riziku da budu
uključeni u život
i/ili rad na ulici**

Novi Sad, 2022.

SADRŽAJ

- 4 Razjašnjenje osnovnih pojmova
- 6 Kvalitetno obrazovanje je ono koje prati najbolji interes deteta
- 8 Partnersko delovanje Ekumenske humanitarne organizacije i H. Stepic fondacije
- 9 Iz ugla volontera – vršnjačkih edukatora u okviru programa „Sportske aktivnosti“ u Velikom Ritu
- 10 Fenomen „deca u uličnoj situaciji“ kao deo stvarnosti u Novom Sadu
- 13 Iz ugla volontera
- 14 Iz ugla korisnika podrške u nastavi
- 15 Iz ugla institucionalnih saradnika
- 17 Iz ugla korisnika usluga i učesnika u programima EHO-a
- 18 Rezultati projekta
- 20 Najlepši trenuci u radu naših volontera i zaposlenih

CIP - Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka Matije srpske, Novi Sad

37.043.2-053.2(047.31)

BJELAJAC, Vedrana, 1989-

Korak ka inkluzivnom društvu : kroz podršku deci i mladima koji su u riziku da budu uključeni u život (ili rad na ulici) / Vedrana Bjelajac. - Novi Sad : Ekumenska humanitarna organizacija, 2022 (Novi Sad : Štamparija Kovatanga). - 48 str. : ilustr. ; 29 cm

Tiraž 50

ISBN 978-95-85043-70-3

U Inicijativa – Siromasna deca – Istrazivanje

COBISS.SR ID 72313865

NASLOVI/TITLE

KORAK KA INKLUZIVNOM DRUŠTVU-KROZ PODRŠKU DECI I MLADIMA KOJI SU U RIZIKU DA BUDU UKLJUČENI U ŽIVOT (ILI RAD NA ULICI)

AUTORI/AUTHOR: VEDRANA BJELAJAC

IZDAVAČI/PUBLISHER: EKUMENSKA HUMANITARNA ORGANIZACIJA (EHO)/ECUMENICAL HUMANITARIAN ORGANIZATION

DIREKTOR/DIRECTOR:
ANNA BRTIKA VALENT

GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK/EDITOR IN CHIEF: VEDRANA BJELAJAC

LEKTOR I REDAKTORI/LECTURED AND EDITOR: MILIJANA KOCIĆ

PREVOD/TRANSLATION FROM SERBIAN: MARK DANIELS

DIZAJNI/DESIGN: IVANA ĐUKIĆ

FOTOGRAFIJE: EHO ARHIVA
NOVI SAD, AVGUST 2022.GODINE/NOVI SAD, AUGUST 2022.

EKUMENSKA HUMANITARNA ORGANIZACIJA
CIRILA I METODIJA 21, 21000 NOVI SAD
AP VOJVODINA, REPUBLIKA SRBIJA
TELEPHONE:
+381 (0)21 466 588
EMAIL:office@ehons.org
www.ehons.org

Copyright 2022
EKUMENSKA HUMANITARNA ORGANIZACIJA

Izdavanje ove publikacije je pomogla H. Stepic fondacija iz Beča.

Foto naslova: Volonterka Jelena Krstić sa E.B. učenicom 3.razreda OS „Jožef Atila“

Reference:

Grandić, R. (2007): Prilozi porodičnoj pedagogiji (93-95), Novi Sad: Savez pedagoških društava Vojvodine
Komitet za prava deteta (2017): Opšti komentar br.21 o deci u uličnoj situaciji, Tim za ljudska prava Ujedinjenih nacija u Srbiji
Komitet za prava deteta (2002): Opšti komentar br. 7/ Sprovođenje prava deteta u ratnom dejstvu.
UNICEF (2016): Konvencija o pravima deteta, UNICEF Srbija
Zakon o voloniranju (2010): Sl. glasnik RS, BR 36/2010

Podrška deci u učenju, OS „Jožef Atila“

Razjašnjenje osnovnih pojmova

Dete je svako ljudsko biće od rođenja do navršene 18 godina. U skladu sa Nacrtom Zakona o pravima deteta i zaštitniku prava deteta, određeni su principi i osnovne odredbe kojima se uređuje kvalitetno i bezbrižno odrastanje. Tako odredba tog nacrtu Zakona sadrži detalje vezane za socijalnu sigurnost i zaštitu. Pomenuto uključuje:

- (1) pravo deteta na životni standard
 - (2) pravo na socijalnu zaštitu i pristup uslugama socijalne zaštite
 - (3) uvažavanje mišljenja deteta u sistemu socijalne zaštite
- Značajna je i VIII odredba pomenutog Zakona koji sadrži:
- (1) pravo na obrazovanje
 - (2) pravo na slobodno vreme, igru, odmor
 - (3) pravo na učešće u kulturnim aktivnostima

Nacrt Zakona o pravima deteta i zaštitnika prava deteta u celini dostupan je putem linka: Nacrt Zakona o pravima deteta i zaštitnika prava deteta. U skladu sa navedenim, i Ekumenska humanitarna organizacije realizuje svoje projekatne aktivnosti u okviru podrške deci u uličnoj situaciji. Pojam „deca u uličnoj situaciji“ obuhvata dve kontekstualne odrednice:

- (1) Deca čiji život zavisi od rada na ulici. Drugačije: deca koja sama ili sa vršnjacima provode vreme na ulici radeći sa ciljem obezbeđivanja osnovnih životnih uslova.
- (2) Deca koja su stvorila čvrste veze sa ulicom i kojima je ulica sa svim rizičnim faktorima koje nosi model identifikacije (Opšti komentar broj 21 o deci u uličnoj situaciji, usvojen od strane Komiteta za prava deteta UN)

Mladi su lica od navršene 15 godina do navršene 30 godina života. U radu sa mladima neophodno je poštovati osnovna načela, a u daljem tekstu navedena:

- (1) načelo podrške mladima
- (2) načelo jednakosti i zabrane diskriminacije
- (3) načelo jednakih šansi
- (4) načelo jačanja svesti o značaju mladih i njihovoj društvenoj ulozi
- (5) načelo aktivnog učešća mladih
- (6) načelo odgovornosti i solidarnosti mladih

Pravo na obrazovanje je osnovno pravo deteta, koje uključuje stvaranje i kreiranje uslova za nesmetano obrazovanje. Gledano sa aspekta Zakona, potrebno je omogućiti da uključivanje i napredovanje bude usklađeno sa potrebama deteta. Kao bitna odrednica navodi se i preduzimanje mera za obezbeđivanje redovnog pohađanja škole i smanjenje stope napuštanja škole.

Pravo na bezbrižno odrastanje - U skladu sa Konvencijom o pravima deteta donetoj na Generalnoj Skupštini UN, 20.novembra 1989. godine (u celosti dostupno putem linka: Konvencija o pravima deteta), u okviru člana 27 navodi se i priznaje pravo svakog deteta na životni standard koji odgovara njegovom fizičkom, mentalnom, duhovnom, moralnom i socijalnom razvoju, što doprinosi i ostvarivanju prava na bezbrižno odrastanje. UNICEF je 9.decembra 2018. godine na zvaničnoj Fejsbuk stranici postavio upit za nastavkom rečenice: Svako dete ima pravo na: _____, bezbrižno i srećno detinjstvo su bili najučestaliji odgovori.

Volonter je lice koji dobrovoljno obavlja aktivnosti od društvenog značaja (preuzeto iz Zakona o volontiranju u celosti Zakon je dostupan putem linka: Zakon o volontiranju).

Vršnjačka edukacija /vršnjački edukator je pristup u kojem član neke specifične grupe dobija mogućnost razvijanja veština i znanja na osnovu kojih postaje vršnjački edukator unutar veće grupe sa kojim deli vršnjačke sličnosti. Da bi mladi postali vršnjački edukatori, potrebno je da steknu kompetencije znanja, veštine, što se postiže učešćem na tematskim treninzima pod supervizijom mentora.

Intersektorska saradnja – uspehu projektnog delovanja, sa aspekta održivosti rezultata rada doprinosi čvrsto uspostavljena saradnja između institucija i organizacija iz civilnog sektora.

Zakonski okviri delovanja: Konvencija o pravima deteta (1989); Opšti komentar 7 (2002); Opšti komentar 21 (2017); Zakon o volontiranju (2010).

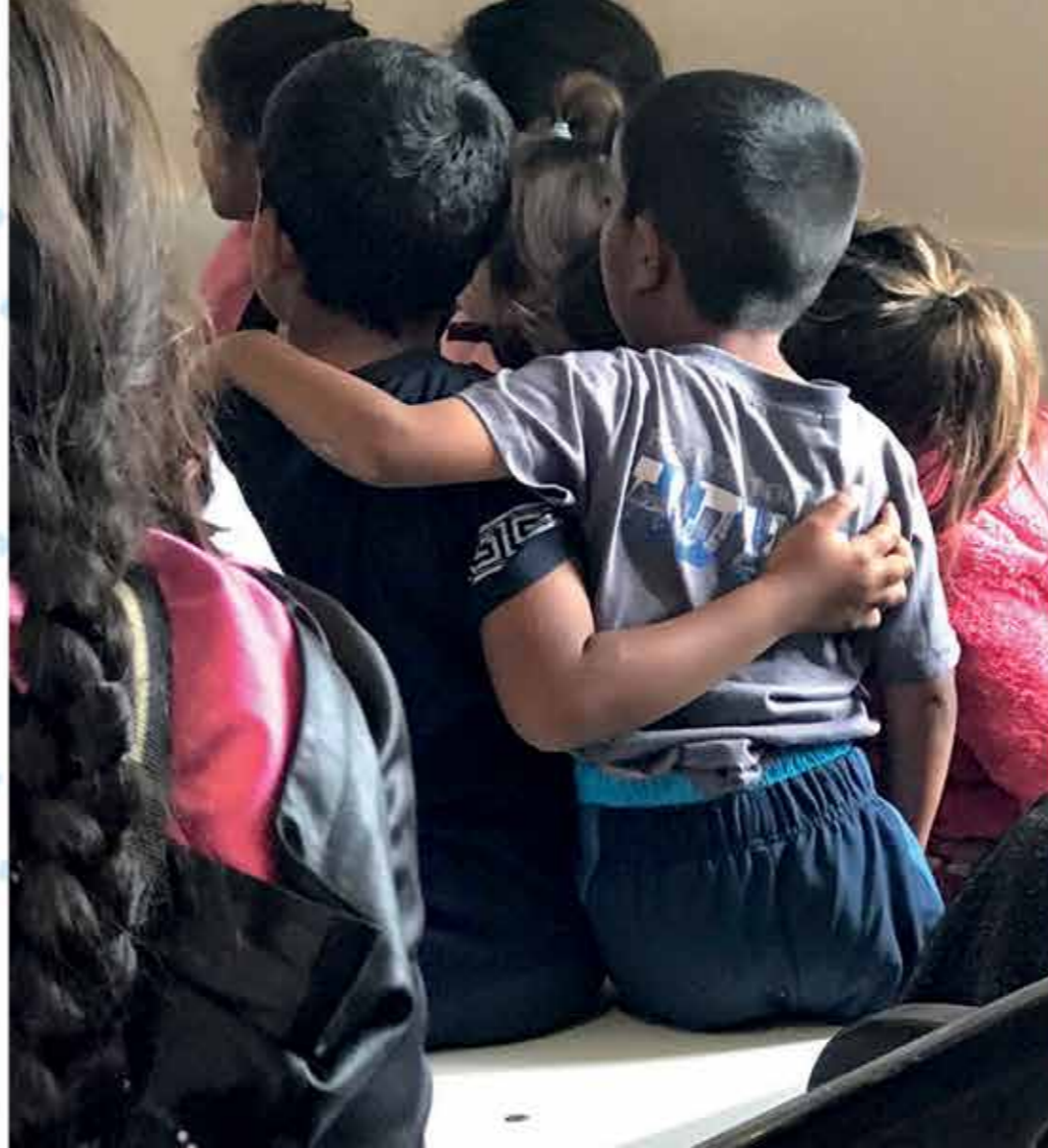
**Kvalitetno
odrastanje je
ono koje prati
najbolji interes
deteta**

Proodica nije samo prirodni odnos, nego je istovremeno i društveni. Predstavlja most između pojedinca i društva dvostruko: prvo kao spona između biološkog života vrste i društvene egzistencije života, i drugo, kao spona između datog društvenog sistema i ličnosti novih generacija. I jedan i drugi uticaj i procesi koji iz toga proizilaze predstavljaju nužne komponente formiranja ličnosti; prvi možemo nazvati kultivisanje tj. razvijanje osnovnih sposobnosti individua kao ljudskih bića, što im omogućuje da komuniciraju sa drugim ljudima; drugi je socijalizacija, tj. proces u kojem se razvijaju konkretne personalne dispozicije individue. Vaspitni proces pretpostavlja ukrštanje raznoraznih elemenata kako strukture ličnosti, tako i strukture društveno – kulturne sredine” (Grandić, 2007, 93-95str).

Pružiti detetu uslove bezbrižnog detinjstva je ono čemu svako savremeno društvo teži. Tako Konvencija o pravima deteta uključuje glavna ekonomska, socijalna, kulturna, politička, građanska prava u korpus prava koja se deci garantuju. Ukoliko porodica i institucije nisu u mogućnosti da obezbede uslove za produktivno odrastanje, projekti kojima se obezbeđuju dodatni i materijalni i ljudski resursi veoma su značajni i, kao takvi, potrebni svakom društvu koje teži postizanju inkluzivnog konteksta.

Podrška i dečji zagrljaj deo su svake projektne aktivnosti

O partnerima

Ekumenska humanitarna organizacija

Ekumenska humanitarna organizacija (EHO) osnovana je 19. februara 1993. godine u Novom Sadu na inicijativu Svetskog saveta crkava. Razlog njenog osnivanja u tom trenutku bila je težnja da se na organizovan i efikasan način odgovori na potrebe ugroženog stanovništva Vojvodine, bez obzira na versku ili nacionalnu pripadnost, i da im se obezbedi odgovarajuća humanitarna pomoć. Tokom vremena, organizacija se razvijala i menjala, na taj način uspešno odgovarajući na nove potrebe društva. Fokus je postepeno stavljan na razvojne programe i projekte i EHO je evoluirao iz organizacije koja distribuira humanitarnu pomoć u organizaciju koja sveobuhvatno podržava različite ranjive grupe u našem društvu. EHO je često imao pionirsku ulogu u kreiranju inicijativa koje doprinose rešavanju socijalnih problema i osnaživanju marginalizovanih grupa. Programске oblasti delovanja EHO-a su smeštene u pet kategorija:

- ▶ **Civilno društvo**
- ▶ **Socijalna zaštita**
- ▶ **Dijakonija**
- ▶ **Međuveraska i međuetnička saradnja**
- ▶ **Humanitarni rad**

Projekat „Podrška deci i mladima koji su u riziku da budu uključeni u život i/ili rad na ulici“ deo je programске oblasti civilnog društva. Cilj projektnih aktivnosti je doprinos izgradnji inkluzivnog društva. Projekat se implementira na teritoriji grada Novog Sada u okviru tri podstandardna naselja – Veliki Rit, Bangladeš i podstandardni deo naselja Adice. Ciljna grupa uključuje decu, mlade, njihove porodice koje su usled teških socijalnih uslova izloženi opasnostima koje marginalizovani društveni položaj donosi. Podršku pružaju volonteri za terensku podršku, volonteri za edukativnu podršku i vršnjački edukatori. Projektne aktivnosti se realizuju:

- ▶ **Direktno, u gore navedenim podstandardnim naseljima na teritoriji grada Novog Sada.**
- ▶ **U okviru obrazovno-vaspitnih ustanova koje deca pohađaju, OŠ „Veljko Petrović“ Begeč, OŠ „Vuk Karadžić“ Novi Sad, OŠ „Jožef Atila“ Novi Sad, „Svratište za decu i mlade“ Novi Sad.**

Intersektorska saradnja se ostvaruje kroz saradnju sa sledećim institucijama i udruženjima:

- ▶ **Svratište za decu i mlade, Novi Sad**
- ▶ **Gradska Uprava za socijalnu i dečiju zaštitu,**
- ▶ **Pokrajinski zaštitnik građana – Ombudsman,**
- ▶ **Školska Uprava, Novi Sad**
- ▶ **OŠ „Jožef Atila“ , Novi Sad**
- ▶ **OŠ „Vuk Karadžić“, Novi Sad**
- ▶ **OŠ „Veljko Petrović“, Begeč**
- ▶ **Strukovno Udruženje policije „Dr Rudolf Arčibald Rajs“**
- ▶ **Filozofski fakultet, Univerzitet u Novom Sadu**
- ▶ **Američki kutak, Novi Sad**
- ▶ **Fondacija 021, Novi Sad**
- ▶ **OPENS – Omladinska prestonica Evrope, Novi Sad**
- ▶ **Lokalna zajednica i dr.**

H.Stepic fondacija

H.Stepic fondacija je osnovana 2006. godine od strane Herberta Stepica, bivšeg izvršnog direktora Raiffeisen Bank International (RBI) i bivšeg predsednika Izvršnog odbora RBI.

Od samog početka delovanja misija Fondacije bila je usmerena na pružanje podrške deci, mladima i porodicama koji se usled teških životnih okolnosti nalaze na margini društva. U saradnji sa lokalnim i međunarodnim partnerima, fondacija realizuje projekte sa ciljem pružanja zaštite i podrške deci u vidu doprinosa obezbeđivanju bezbednog društvenog i porodičnog okruženja, pritom razvijajući njihove kapacitete tako da budu im se pruži nova perspektiva za život. Sa tim u vezi je značajan napor da se postigne da navedena ciljna grupa bude deo obrazovnog i društvenog sistema. Projekti se realizuju u centralnoj i istočnoj Evropi. Takođe, H.Stepic fondacija kroz svoje delovanje pruža i urgentni odgovor na krize koje su zahvatile svet. Tako je tokom 2016. godine, H.Stepic fondacija podržala rad sa decom i mladima koji su usled migrantske krize boravili u Republici Srbiji u prihvatnom centru u Subotici. Takođe, u skladu sa novonastalom situacijom u Ukrajini, podrška se usmerava i u krizne regione kao što je istočna Ukrajina.

Partnersko delovanje Ekumenske humanitarne organizacije i H. Stepic fondacije

¹ Projekat je 2009. godine uključivao samo terensku komponentu stoga je i naziv projekta dugi niz godina imao obeležje, a samim tim i naziv Terenski outreach rad... Od 2016. godine se uvodi i obrazovna komponenta. U skladu sa razvojem u pogledu ostvarenih saradnji i upotpunjavanja podrške pored terenske i u okviru obrazovno-vaspitnih institucija, projektni tim usvaja novi naziv Podrška deci i mladima koji su u riziku da budu uključeni u život iza rad na ulici.

Saradnja Ekumenske humanitarne organizacije i H. Stepic fondacije kroz projekat podrške deci u uličnoj situaciji započeta je 2009¹. godine. Prvobitni koncept rada i delovanja uključivao je identifikaciju potreba korisnika obilaskom delova grada Novog Sada u kojima su formirana podstandardna naselja od strane volontera za terensku podršku. Od 2010. godine, kada je i Svratište za decu i mlade nastalo, aktivnosti su pored pomenutog uključivale i davanje informacija roditeljima i motivisanje dece, kao i mladih, da posećuju Svratište za decu i mlade. Koncept Svratišta je uključivao sedmodnevnu servisnu uslugu. Tim stručnjaka, vaspitača, pružao je deci i mladima, pored brige o njihovom fizičkom zdravlju i blagostanju, i psihosocijalnu zaštitu. Karakteristika organizacije rada Svratišta za decu i mlade jeste da su pravila funkcionisanja donošena po principu dogovora između vaspitača i dece i mladih koji su posećivali Svratište. Do 2015. godine, Svratište za decu i mlade je bilo pod okriljem Ekumenske humanitarne organizacije i H. Stepic fondacije. Od 2015. godine Grad Novi Sad prepoznaje važnost usluge Svratišta, te ga stavlja pod servis sistema socijalne zaštite. Navedeno predstavlja ponos za EHO, a ujedno je prisutna i zahvalnost Gradu Novom Sadu. Ponos, što je EHO pokrenuo i razvio uslugu koja doprinosi kvalitetnom odrastanju dece i mladih, a zahvalnost što je Grad Novi Sad na temeljima EHO rada nastavio da razvija i pruža deci i mladima sigurno utočište za njihov razvoj. Rad Ekumenske humanitarne organizacije pod podrškom H. Stepic fondacije nastavljen je kroz koncept podrške rada na terenu. Nosioci aktivnosti su bili volonteri za terensku podršku. Kako bi se postigla sveobuhvatna podrška, od 2016. godine se krenulo sa sprovođenjem obrazovne komponente projekta, pod nazivom „Podrška deci u učenju“. U prve tri godine, volonteri za edukativnu podršku su u okviru produženog boravka pružali individualnu podršku deci. Tokom 2019. godine, usled situacije izazvane virusom covid-19, u radu sa ciljnom grupom se nailazi na izazovnu situaciju, vezanu za upis dece u 1. razred. U prvom periodu upis se vršio isključivo elektronskim putem. Kako bi se obezbedila celokupna podrška, razvijen je model podrške deci pri tranziciji iz predškolskog u školsko okruženje. Model sadrži pet faza podrške:

I faza: uključivanje dece u školski sistem (obilaskom od strane volontera za terensku i edukativnu podršku porodica čija deca tekuće godine kreću u 1. razred – april).
II faza: praćenja broja upisane dece, po potrebi ponovni obilazak (maj)
III faza: organizacija edukativnog rada sa decom tokom letnjeg perioda (jun-avgust)
IV faza: pružanje podrške u vidu školskog materijala, pribora, torbi (avgust)
V faza: pružanje podrške deci u učenju (pomoć pri izradi domaćih zadataka u okviru Produženog boravka).

Od 2020. godine proširuje se saradnja sa institucijama. U tom domenu je uspostavljena saradnja sa OŠ „Veljko Petrović“ iz Begeča, koju pohađaju deca iz podstandardnog naselja Bangladeš. Saradnja je uspostavljena i sa OŠ „Vuk Karadžić“ iz Novog Sada, koju pohađaju deca iz podstandardnog naselja Veliki Rit. Veliki broj dece koja živi u podstandardnom naselju Veliki Rit pohađaju OŠ „Dušan Radović“. Kako EHO kroz druge projekte podržava rad se navedenom ciljnom grupom, podrška kroz dati projekat deci koja pohađaju OŠ „Dušan Radović“ ogleda se kroz angažman volontera za edukativnu podršku koja se sprovodi u okviru Svratišta za decu i mlade Novi Sad. Povezivanje sa institucijama, koje pohađaju deca i mladi iz tri podstandardna naselja na teritoriji Novog Sada, doprinosi sveobuhvatnoj podršci. Pored navedenog, u okviru projekta se organizuju i radionice kojima se upotpunjuje i slobodno vreme ciljne grupe. Navedenom organizacijom projektnih aktivnosti se doprinosi celokupnoj podršci deci, mladima i njihovim porodicama kako bi razvili svoje kapacitete i pronašli svoje mesto u društvenom kontekstu.

Pored navedene direktne podrške koja se obezbeđuje angažovanjem volontera za terensku podršku i volontera za edukativnu podršku, uloga vršnjačkog edukatora je veoma značajna. Vršnjački edukatori su mladi koji žive u podstandardnim naseljima. Cilj njihovog uključivanja jeste da se podstakne razvoj njihovih kapaciteta, sa svrhom uključivanja u društvene tokove. Takođe, uloga vršnjačkih edukatora se ogleda i u stvaranju veze sa korisnicima u podstandardnim naseljima, kroz učešće pri distribuciji projektom predviđenih vidova podrške.

Iz ugla volontera – vršnjačkih edukatora u okviru programa „Sportske aktivnosti“ u Velikom Ritu

Spremno u novi početak, školska 2020/2021. godina

Selvija Rustemi (26 godina):

„Od aprila do juna EHO organizuje sportske radionice subotom. Ja okupim decu iz naše zajednice, objasnim im da idemo na teren da se igramo, ispričam im kako to izgleda. Posle četiri godine, svi već znaju šta je to i jako se raduju što idu da se zabave. Kad se okupimo na terenu, imamo razna takmičenja, uglavnom s loptom, a mladi preskaču vijače i ostalo. Bude tamo tridesetak, nekad i više dece. Dobijemo i opremu. Ja i ostali volonteri upišemo u svesku šta je sve potrebno deci: patike, trenerke, lopte...Onda to predajemo volonterima EHO-a i oni nam obezbede sve što treba. To je sve jako lepo i znači našoj deci.“

Lazar Ristić (27 godina):

„Pre pet godina sam čuo za ovu organizaciju od jednog druga. Rekao mi je da EHO pomaže našoj deci u školovanju i svemu drugom. Uključio sam se u njihove aktivnosti, a onda postao i vršnjački edukator, kao i moja supruga. Organizujemo decu vikendom i provedemo tih sat do sat i po na igralištu i bude nam svima jako zabavno. Naša deca, koja sada imaju pet i šest godina, stalno me pitaju kad ćemo na trening, jer jako vole da idu, a tako je i sa svom decom iz kraja.“

Nenad Ristić (22 godine):

„Mi već dugo radimo zajedno i uvek nam je saradnja bila fer i korektna. Kad organizujem treninge, dodje mnogo dece i baš uživaju. Sada već znaju i gde i kada, tako da je moj posao lakši, samo ih obavestim da su treninzi počeli. A do sada sam im objašnjavao zašto su radionice važne, motivisao sam ih da dođu, pravio sam spiskove. Onda sam se dogovarao s ljudima iz EHO-a i obaveštavao ih koliko dece će doći, šta im treba od opreme za treninge i ostalo. Meni lično mnogo znači njihova pomoć i drago mi je što sam volonter u tako dobroj organizaciji.“

Arif (22 godine):

„EHO pomaže mnogo ljudi u našoj zajednici. Otkad znam za sebe, znam za Ekumensku humanitarnu organizaciju. Već osam - devet godina volontiram kod njih, povezujem ih sa ljudima u našem naselju, dogovaramo se o svemu. Postoje, recimo, radionice, za koje deca u našem naselju nikad nisu ni čula pre dolaska EHO-a. Tu je i ono najvažnije - ja sam zadužen da skupljam dokumentaciju za lične karte i vozačke dozvole, koje nam ljudi iz EHO-a odrade. Osim toga, organizuju pomoć za našu decu: odeću, obuću, pelene, torbe i sve drugo što treba deci u naselju. Odmah smo sve to prihvatili jer je našim ljudima sve dobrodošlo, pošto nemaju mogućnosti da sami kupe ili odrade. Imamo dosta mladih jer svaka porodica ima po desetoro dece, zato nam je najvažnije da svima sredimo lične dokumente, da bi ostvarili svoja prava. Ja, kao volonter, imam odličnu komunikaciju sa ljudima u organizaciji. Jako su dobri, vole da pomognu svakome i stvarno smo zahvalni na tome.“

Fenomen „deca u uličnoj situaciji“ kao deo stvarnosti u Novom Sadu

Ekumenska humanitarna organizacija, u okviru delatnosti Regionalne mreže za djecu uključenu u život i/ili rad na ulici, u saradnji sa organizacijom „Save the Children“ u periodu maj-avgust 2016. godine sprovela je istraživanje sa ciljem:

- Sagledavanja karakteristika porodica sa decom koja su u riziku i/ili već žive i rade na ulici.
- Utvrđivanja položaja dece koja žive i/ili rade na ulici.
- Formulisanja preporuke na lokalnom i nacionalnom nivou, u svrhu smanjenja faktora rizika i poboljšanja položaja dece koja žive i/ili rade na ulici.

Istraživanje je sprovedeno na uzorku od 103 porodice. Od toga je uključeno 55 porodica iz Velikog Rita, 18 porodica iz podstandardnog dela naselja Adice, 16 iz Bangladeša i 14 iz drugih delova grada gde porodice žive izolovano.

Rezultati istraživanja

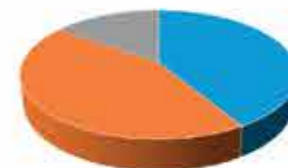
Obrazovno-vaspitni sistem

Broj dece uključene u rad na ulici po naseljima

- Bangladeš
- Veliki Rit
- podstandardni deo naselja Adice

Vreme koje deca i mladi provode na ulici

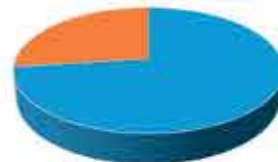
- do 3h dnevno
- od 3 do 5h dnevno
- više od 5h dnevno

Predškolsko vaspitanje i obrazovanje

- nikad nije pohađala Predškolsku Ustanovu
- redovno pohađa Predškolsku Ustanovu
- Predškolsku Ustanovu pohađa 2 do 3 puta nedeljno
- Predškolsku Ustanovu pohađa 2 do 3 puta mesečno

Broj dece uključene u rad na ulici po polu

- dečaci
- devojčice

Najčešći oblici rada na ulici

- prošjačenje
- sakupljanje sekundarnih sirovina

Osnovno obrazovanje i vaspitanje

- redovno pohađa nastavu
- uopšte ne pohađa nastavu
- povremeno pohađa nastavu

Specifičnosti u radu Rad sa decom i mladima uključuje i rad sa odraslima, njihovim starateljima. Tako su i kroz projekat „Podrška deci i mladima koja su u riziku da budu uključeni u život i/ili rad na ulici“ u aktivnosti i pružanje podrške uključene celokupne porodice. Kontakt ostvaruju volonteri za terensku podršku i volonteri za edukativnu podršku, uz mentorsku superviziju. Ključ za uspešan rad je otvorena komunikacija na svim nivoima, sa akterima na projektu i korisnicima projekta. Temelj rada je stvaranje atmosfere poverenja i razumevanja. Projektna aktivnosti uključuju različite oblike rada, individualnu i grupnu podršku.

Sveobuhvatna podrška → voloneterska podrška → na terenu (u okviru slobodnog vremena) → u okviru vaspitno-obrazovnih ustanova

Podrška u naseljima realizuje se kroz distribuciju projektom predviđenih vidova podrške, kao i organizacijom radionica. Radionice se tematski organizuju u skladu sa identifikovanim potrebama ciljane grupe. Tako su realizovane likovne radionice u podstandardnom delu naselja Adice i Sportske radionice u podstandardnom naselju Veliki Rit. Rezultati radionica su prezentovane i društvenoj zajednici. Tako je tokom 2020. realizovana izložba „Život iz naše perspektive“, u saradnji sa Novosadskim dečijim kulturnim centrom, tj. Kulturnom stanicom „Mlin“. Rezultati i značaj radionice „Sportske aktivnosti“ predstavljeni su 2021. godine u televizijskom prilogu, u okviru Dečje nedelje. Tom prilikom su učesnici i akteri izneli svoja zapažanja.

Podrška u obrazovno-vaspitnim institucijama realizuje se s ciljem uključivanja dece u školski sistem. Saradnja se ostvaruje sa osnovnim školama koje deca pohađaju. Direktna podrška volontera odvija se kroz individualni oblik rada, u okviru produženog boravka.

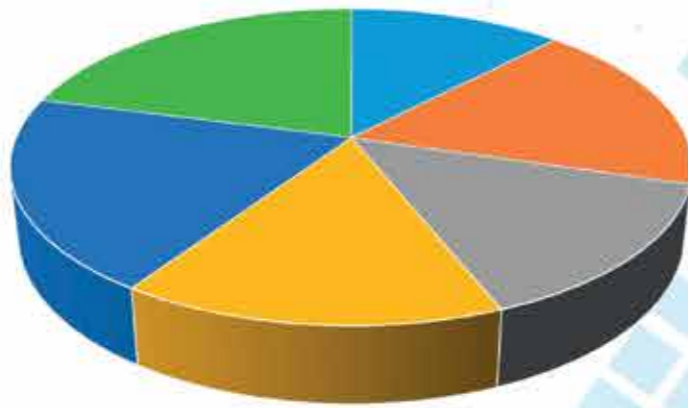
Ranije pominjani model podrške pri tranziciji iz predškolskog u školsko okruženje razvijen je 2020. godine kao odgovor na situaciju uzrokovanu kovidom-19.

Volonteri kao značajan resurs

Organizacija profesionalnih treninga i stvaranje uslova za lični i profesionalni razvoj budućih profesionalaca je značajna komponenta projekta. Doprinos izgradnji inkluzivnog društva ogleda se u pružanju podrške marginalizovanim grupama, informisanju društvene sredine – javnog mnjenja o postignutim rezultatima u radu, kao i stručnom usavršavanju mladih koji će dalje kroz svoje profesionalno delovanje doprineti održivosti sredine koja vodi ka inkluzivnosti.

Broj uključenih volontera po godinama, za period 2017-2022.

■ 2017 ■ 2018 ■ 2019 ■ 2020 ■ 2021 ■ 2022

Snaga projekta - naši volonteri

Jelena Krstić, master pedagog

„Tokom druge godine studiranja pedagogije počela sam da volontiram u EHO-u. Oduvek sam bila zainteresovana za marginalizovane grupe ljudi i smatrala sam da će mi EHO u najvećoj meri pružiti mogućnost direktnog kontakta sa korisnicima koji se nalaze na nekoj vrsti margine. Naša organizacija mi je dala priliku da uđem u samu srž i razumem njihov način života, probleme, potrebe i nedaće sa kojima se susreću.“

Zahvaljujući EHO-u imala sam priliku da direktno stupam u kontakte sa migrantskom decom, decom u uličnoj situaciji, ali i sa svom decom kojoj je potrebna pomoć i podrška u produženom boravku u školama sa kojima saradujemo. Sve ovo iskustvo mi je u velikoj meri donelo lične i profesionalne benefite, umnogome mi je pomoglo u mom sadašnjem poslu i, ono što je najvažnije, shvatila sam da je srž svih ovih odnosa RAZUMEVANJE. Poruka koju bih prenela svim budućim volonterima je: „Da bismo im mogli pomoći, moramo ih razumeti!“

Ivana Bubnjević, studentkinja Filozofskog fakulteta, Univerzitet Novi Sad, Odsek za pedagogiju:

„Za volontiranje u EHO-u sam se opredelila iz razloga što me interesuje rad sa marginalizovanim grupama, a naročito sa decom koja pripadaju ovoj kategoriji. Kao volonter sam angažovana u školi, konkretno u nastavi sa učenicima kojima je potrebna dodatna podrška u obrazovanju, a pored toga i u terenskom radu koji podrazumeva rad sa decom koja su uključena u život i/ili rad na ulici, i to kroz podelu grickalica deci, razgovor i upućivanje na institucije koje bi mogle da im pruže adekvatnu podršku, poput Svratišta za decu i mlade. Smatram da mi je dvogodišnje volontiranje u EHO-u donelo brojne profesionalne, ali i lične benefite. Kao studentu pedagogije, veoma mi znači što imam priliku da iskusim kako izgleda direktan rad sa učenicima kojima je potrebna dodatna podrška u obrazovanju, da kroz taj proces upoznam njihove potrebe i da samim tim razmislim o pristupima koji bi u radu sa ovim učenicima bili najefikasniji. Od ličnih benefita bih svakako izdvojila osećaj koji proizilazi iz saznanja da sam baš ja doprinela makar i malom pomaku u razvoju jednog deteta. S obzirom na to da je naš rad usmeren na obrazovnu podršku učenicima koji dolaze iz siromašnijih, depriviranih sredina, sa ličnog aspekta mi izuzetno znači i to što učestvujem u rušenju predrasuda o ovim učenicima kao manje sposobnim za napredak u odnosu na ostale, jer smatram da kroz adekvatnu stimulaciju i uslove svaki učenik može ostvariti svoj potencijal.“

Dejana Gajić, studentkinja Fakulteta Tehničkih nauka, Univerziteta Novi Sad, Računarska grafika, smer Animacija i inženjerstvu:

„Za svoje angažovanje u EHO-u, u kojem volontiram već dve godine, odlučila sam se kako bih stekla iskustva u radu sa decom kao i u timskom radu sa ostalim volonterima. Kao volonter radim sa decom u školi i na terenu, što takođe podrazumeva rad sa decom. U toku ove dve godine uspela sam da naučim kako pristupiti radu sa decom kako bismo izvukli najviše moguće iz njih. Od rada u EHO-u uspela sam da „dobijem“ u pogledu boljeg razumevanja dece i odraslih ljudi, kao i razvijanja komunikacije između istih.“

Iz ugla
volontera

Ana Savić, master pedagog

"Za mogućnost volontiranja u EHO-u, čula sam na fakultetu, profesori su nas podsticali i motivisali na volontiranje. Odlučila sam se baš za ovu organizaciju, jer je to podrazumevalo rad sa decom. Počela sam da volontiram 2018. godine i kontinuirano sam nastavila do danas. Benefiti volontiranja u EHO-u su mnogi: pomaže u razbijanju predrasuda prema romskoj deci, shvatanju i upoznavanju njihovog načina života, pružanju pomoći i brige deci i njihovim porodicama, unapređuju se znanja i veštine komunikacije. Jedan od benefita jeste i dosta razumevanja, olakšica tokom studija pedagogije. Veoma su korisne i razne edukacije i predavanja, obuke koje se nude volonterima. Takođe, jedan od benefita je mogućnost zaposlenja, pošto su se mnogi volonteri pokazali kao dobri, kvalitetni i voljni za rad i ostali su u EHO-u, što je jako lepo i značajno. Neko ko je i sam bio volonter, bolje i kvalitetnije će obučavati i podsticati nove volontere. Volonterima znači i jedan deo novčanih sredstava koji im se daje nakon obavljenog terena, smatram da i to u nekoj meri dosta znači volonterima, jer ne moraju iz svog džepa da plaćaju prevoz, vodu, maramice za ruke i sl. Od svih navedenih dobiti od volontiranja, izdvojila bih: sreću, zadovoljstvo i ljubav koju često osetim u radu sa decom i nova poznanstva, prijatelje sa kojima volontiram".

Zuhrija Hasani

Iz ugla korisnika podrške u nastavi

Zuhrija, učenica sedmog razreda OŠ „Jožef Atila“:

„Ja sam u prvom i drugom razredu bila u produženom boravku u OŠ „Jožef Atila“, a to je bilo pre šest godina. Tamo učimo, radimo domaći, igramo se, odemo da se družimo u školskom dvorištu i tako provedemo vreme dok roditelji ne dođu po nas. Upoznala sam tada dosta volontera koji su mi pomagali da učim i to mi je mnogo značilo. Volela sam da ostajem duže, nije mi se išlo kući. Pošto su oni bili divni, nastavili smo da se družimo i ja sam učestvovala i u drugim aktivnostima van škole. Ono što mi je bilo najlepše su likovne radionice na kojima smo crtali i pravili razne stvari. Išli smo i na izlete s volonterima, a u školi smo imali predstave za Novu godinu i dobijali paketiće od Deda Mraza. Jako sam zadovoljna, u školi mi je lepo. Omiljeni predmet mi je domaćinstvo, pošto naučimo mnoge praktične stvari. Nastavnice i drugari su super. Bilo mi je teško u početku da naučim gradivo, ali uspela sam uz pomoć volontera EHO-a.“

Iz ugla institucionalnih saradnika

Školska Uprava Novi Sad, Sonja Miladinović, pedagoginja i samostalna prosvetna savetnica

„Projekat „Podrška deci i mladima koji u riziku da budu uključeni u život i/ili rad na ulici“, koji Ekumenska humanitarna organizacija realizuje od avgusta 2009. godine, jedan je od brojnih uspešnih projekata ove organizacije koji je usmeren na pružanje podrške ranjivim, marginalizovanim građanima naše zajednice u cilju socijalne inkluzije, pružajući efikasnu i funkcionalnu pomoć i odraslima i deci.

Nažalost, značajan broj dece odrasta u okruženju sa mnogobrojnim preprekama za bezbedno, zdravo i srećno odrastanje. Deca koja su u riziku da budu uključena u život i/ili rad na ulici su posebno izložena neverovatnim i brojnim rizicima koji prevazilaze bezbedan i dostojanstven život, zaboravljena su i uskraćena su im prava na srećno i bezbrižno odrastanje. Mnštvo prepreka na koje nailaze ova deca, a koje su praćene stereotipima i predrasudama, zahtevaju doslednost, kontinuitet i saradnju u brojnim aktivnostima državnih institucija i nevladinog sektora.

Projekat „Podrška deci i mladima koji u riziku da budu uključeni u život i/ili rad na ulici“ je svojim raznovrsnim aktivnostima i saradnjom sa institucijama, divnim, posvećenim, entuzijastičnim, kompetentnim volonterima sa univerzalnim sistemom vrednosti, uspevao da pruži podršku porodicama i deci na jačanju samopouzdanja i kompetencija, uključivanjem u život zajednice, ali i da im otvori obrazovne perspektive, koje su najsnažnije oruđe za izlazak iz ekonomske i socijalne uskraćenosti.

Pokazatelji uspešne realizacije projektnih aktivnosti u školama i lokalnoj zajednici su osmesi, sreća i radost na licima dece, njihovih roditelja i volontera i oni su dokaz da su empatija, prihvatanje, uključivanje u socijalnu zajednicu i promovisanje znanja i uspeha - ključni za razvoj samopouzdanja i samopoštovanja i rušenje stereotipa i predrasuda.“

Kancelarija za inkluziju Roma, Ljiljana Mihajlović, direktorka

„Dugi niz godina, ovaj program omogućuje podršku deci i njihovim porodicama, a putem različitih aktivnosti i rada na terenu doprinosi većoj socijalnoj uključenosti dece iz siromašnih porodica. Kontinuirana realizacija aktivnosti, posebno rad sa roditeljima iz osetljivih društve-

nihi grupa, doprineo je da veći broj njih bude uključen u obrazovni sistem i da se roditelji motivišu da se aktivno uključe u proces podrške obrazovanju svoje dece. Realizacijom dodatne individualne podrške školskoj deci koja su u riziku od socijalne isključenosti i aktivnim učešćem u obrazovnom procesu, ovaj program doprinosi i pozitivnoj školskoj klimi i sigurnom okruženju za nesmetan razvoj i učenje, čime se smanjuje rizik od napuštanja škole.“

OŠ „Jožef Atila“, Milena Stanojković, nastavnica, pomoćnica direktora (od 2016. do 2019.godine)

„Saradnja OŠ „Jožef Atila“ iz Novog Sada sa Ekumenskom humanitarnom organizacijom putem Projekta „Podrška deci i mladima koji su u riziku da budu uključeni u život i/ili rad na ulici“ traje od septembra 2016. godine. Projekat je realizovan kroz učešće volontera u radu produženog boravka – učenicima 1. i 2.razreda pružali su podršku u učenju, kroz individualni i grupni oblik rada. Cilj je bio prevazići poteškoća u učenju i savladavanju gradiva, što je bitno u sprečavanju osipanja dece društveno osetljivih kategorija iz obrazovnog sistema. Prisustvo volontera koji su radili u okviru projekta nije remetilo rad škole, a izuzetno je doprinelo kvalitetu znanja naših učenika i u višim razredima, kroz pripremu za završni ispit. Ovaj vid saradnje škole i Ekumenske humanitarne organizacije omogućio je podršku i porodicama dece, u smislu jačanja samopouzdanja, i to njihovim uključivanjem u život zajednice kroz razne aktivnosti. Zadovoljstvo nam je bilo da budemo deo ovog Projekta i nadamo se da je pred nama još mnogo aktivnosti za učenike naše škole.

Posebno se zahvaljujemo na saradnji Vedrani Bjeljac iz Ekumenske humanitarne organizacije i pedagogu škole Gordani Đurovski.“

OŠ „Vuk Karadžić“, Olivera Mihić, psihološkinja

„Saradnja OŠ „Vuk Karadžić“ Novi Sad sa EHO organizacijom, u okviru Projekta „Podrška deci i mladima koji su u riziku da budu uključeni u život i/ili rad na ulici“, odvijala se od septembra 2020. godine i, na našu radost, i dalje traje. Volonterke su se veoma lako i brzo uključile u rad sa učenicima, a saradnja sa učiteljima, kao i međusobna saradnja između volonterki, bila je dobra i produktivna.

Na početku rada, dok nisu upoznale decu, volonterke su dodatnu pažnju posvećivale svakom od dece i pravile

*Svi zajedno za decu i mlade uključene u projekat,
autor Slobodan Sušnjević*

dnevne beleške šta su radile sa učenicima, kako bi njihove kolegice znale gde treba da nastave idućeg dana. Učitelji su imali uvid u beleške i mogli su da svojim sugestijama pomognu u radu volonterki.

Realizacija Projekta je bila dobro osmišljena i počinjala je mejlom u kome smo informisani ko od volontera i u koje vreme dolazi da radi sa učenicima tokom predstojeće nedelje. Na ovaj način mogli smo da uskladjujemo naše planove sa radom volonterki. Protokom vremena i upoznavanjem sa učenicima, stvorila se posebna veza između volonterki i učenika, te su naši učenici na dodatne časove rada sa njima odlazili vidno raspoloženi i nasmejani. Sa zadovoljstvom zaključujemo da u ovom periodu nismo imali osipanja učenika iz ranjivih kategorija, svi su završili nastavne godine, a pojedini su položili i završni ispit. Prisustvo volontera koji rade u okviru Projekta ničim nije remetilo rad škole, a izuzetno je doprinelo kvalitetu znanja naših učenika.

Zadovoljstvo nam je bilo da budemo deo ovog Projekta i nadamo se da je pred nama još mnogo produktivnih radnih godina."

OS „Veljko Petrović“, Milan Tatić, direktor

"Zahvaljujući saradnji sa Ekumenskom humanitarnom organizacijom, njenim saradnicima i volonterima u Osnovnoj školi "Veljko Petrović" Begeč, tokom školske 2021/2022. godine održan je niz aktivnosti koje su doprinele učenju i radu naših učenika. Najveći deo aktivnosti realizovan je u produženom boravku koji objedinjuje učenike od 1. do 4. razreda. U saradnji sa Danijelom Vimić, prof. likovne grupe predmeta, organizovan je niz likovnih radionica koje su postale neizostavni deo učeničkih aktivnosti u produženom boravku, gde su učenici ovladali novim tehnikama rada, upoznali nove teme i ostvarili lepe uspehe (npr. na likovnim konkursima). Ono što je oplemenilo slobodno vreme naših učenika i izmamilo im oduševljenje i osmeh na lice, svakako su pozorišne predstave trupe "Teatrio". Za dobar deo naših učenika to je prvi i jedini susret sa lepotom scenske umetnosti. Nadamo se da će se naša saradnja nastavljati u školskim godinama koje slede."

Nikola Jovanović, rukovodilac Svrtišta za decu i mlade Grada Novog Sada

"Uspešno funkcionisanje jedne usluge u sistemu socijalne zaštite, između ostalog, ogleđa se i u dobroj saradnji sa nevladinim sektorom. Kad je u pitanju Svrtište za decu i mlade Grada Novog Sada, primer dobre prakse je uspešna saradnja sa Ekumenskom humanitarnom organizacijom. Na prvom mestu bismo istakli odličnu komunikaciju sa ljudima koji su angažovani na projektu. Pored toga, naši korisnici zahvaljujući EHO-u imaju mogućnost da dobiju podršku pri izradi lične karte, da dobiju pelene za bebe, a za početak svake školske godine EHO obezbedi veću količinu školskih rančeva i školskog pribora za naše korisnike. Sve ovo je od nemerljivog značaja za svu decu koja koriste usluge Svrtišta jer ona uglavnom potiču iz ekstremno siromašnih porodica. Svake godine je saradnja s Ekumenskom humanitarnom organizacijom sve intenzivnija i uspešnija."

Iz ugla korisnika usluga i učesnika u programima EHO-a

O kontinuiranoj podršci EHO-a višečlanim porodicama i uspešnom terenskom radu s njima proteklih godina, svedoči I jedna od korisnica, Aranka (38 godina), koja je prenela svoje iskustvo.

Kada ste saznali za EHO i kako je u početku izgledala vaša komunikacija s njihovim volonterima?

Ja sam se 2003.godine uključila u radionice tkanja koje je tad organizovao EHO. Nas pet-šest žena je dobilo razboje, pa smo naučile da pravimo krpare i prodavale smo ih. Posle su nam pomogli da uvedemo vodu i struju u našu kuću. Iskreno da vam kažem, to nam je tada bilo najvažnije, da bi sve ostalo mogli da radimo i da živimo bolje. Evo, recimo, sada mogu da operem veš deci i svima nama.

EHO je 2009. pokrenuo projekat „Podrška deci i mladima koja su u riziku da budu uključeni u život i lili rad na ulici“. Kako je to uticalo na život vaše porodice, u kojoj ima svih generacija?

Ljudi iz organizacije, zaposleni i volonteri, stalno su bili uz nas. Imam četvoro unučadi, a oni su, kao i svi drugi iz EHO-a, uvek tu da proveru da li imam pelene i druge stvari za decu, da li nam nešto fali. Život nam se promenio dosta, lakše nam je kad znamo da imamo na koga da se oslonimo.

Koja vrsta podrške vam najviše znači?

Iskreno da kažem, najviše mi znači to što su svi ti ljudi divni i uvek spremni da nas saslušaju. Pa onda je tu pomoć EHO-a u stvarima za kuću i higijenu, razne obuke koje smo prošli, radionice na kojima su pokazali dobrotu i poštovanje prema svima nama... Kad god smo išli u kancelariju EHO-a, uvek su nas dočekali dobro, sa osmehom, Teško mi je da izdvojim najvažnije jer nam sve mnogo znači i iskreno im hvala.

Aranka Đulinac sa sinom Aleksandrom, Bangladeš

Rezultati projekta

O uspešnosti projekta najbolje govori činjenica da je od početka njegovog sprovođenja do kraja 2021. godine podržano čak 1040 dece (od toga 532 muškog pola, 508 ženskog pola), a tu su i drugi pokazatelji:

- ▶ 159 novih ostvarenih kontakata u 2021. (83 muškog pola, 76 ženskog pola)
- ▶ 1160 ostvarenih intervencija sa decom, mladima
- ▶ 340 ostvarenih kontakata sa roditeljima
- ▶ 596 terenskih obilazaka
- ▶ 12 uključenih volontera za terensku podršku
- ▶ 16 uključenih volontera za edukativnu podršku
- ▶ 721 ostvarena poseta u okviru obrazovno-vaspitnih institucija
- ▶ 72 podržana učenika (1.i 2.razreda) u OŠ "Jožef Atila"
- ▶ 50 podržanih učenika (1.. i 2. razreda) u OŠ "Vuk Karadžić"
- ▶ 38 podržanih korisnika Svratišta za decu i mlade Novog Sada (iz OŠ "Dušan Radović")
- ▶ 33 podržana učenika (1, 2. i 3.razreda) u OŠ "Veljko Petrović"
- ▶ 52 korisnika podržanih pri izradi ličnih dokumenata
- ▶ 4 vršnjačka edukatora

Navedeni podaci se svake godine nadopunjuju. Kumulativan broj, koji zbraja sve korisnike do prve polovine 2022. Godine, iznosio je 1129.

Umetnost kao metod kolektivnog informisanja:

Godina 2020. obeležena je aktivnostima koje su kroz umetnost prikazale značaj projektnih aktivnosti za decu, mlade i njihove porodice. Organizovana je izložba pod nazivom „Život iz naše perspektive“ i načinjen dokumentarni film nazvan „Urbana pustinja“.

Izveštaj za medije nakon događaja

Premijera filma „Urbana pustinja“ o deci iz socijalno ugroženih porodica koje žive u podstandardnim naseljima na teritoriji Novog Sada održana je u Novosadskom dečijem kulturnom centru (NSDKC), KC „Mlin“.

Premijeri ovog nesvakidašnjeg filmskog ostvarenja

autora Marka Vejinovića, koji je deo tada zvanog projekta „Podrška deci i mladima koji su u riziku da budu uključeni u život i/ili rad na ulici“ u organizaciji Ekumenske humanitarne organizacija (EHONS) iz Novog Sada, prisustvovala su pre svega deca koja su učestvovala u njegovoj realizaciji. Među prisutnima bili su i predstavnici Centra za socijalni rad, istaknuti saradnici iz novosadskih osnovnih škola, udruženja policije „Dr Rudolf Arčibald Rajs“ i mnogi drugi koji su dali svoj direktan doprinos ostvarivanju ovog projekta.

Takođe, upriličena je i izložba dečjih crteža, pod nazivom „Život iz naše perspektive“. Svoju kreativnost i ljubav prema umetnosti tokom mnogobrojnih kreativnih radionica iskazala su deca uzrasta od 5 do 14 godina i oni su ti koji su nama važni i zaslužuju da budu vidljiviji, zato što je ovo njihova priča.

Na jednom od dečjih radova sa likovnih radionica, napisano je:

"Hvala na svemu. 2020. godina jeste možda loša zbog korona virusa, ali sa ovim radionicama ste nam doneli osmeh na lice. Nekome ste ispunili želju da se snima pred dronom. Hvala puno na svemu, na primer školskom priboru."

Vrednost različitih vidova umetnosti je u tome što pružaju mogućnost da se na jednom mestu, u kratkom periodu, prikažu materijali od posebnog značaja za društvenu zajednicu. Dve godine nakon premijere filma Urbana pustinja, autor filma Marko Vejinović podelio je svoje utiske:

"Odgajam sam u porodici koja drži do pravde, u svakom smislu te reči. Danas klincima to možda deluje otrcano, ali svi mi dođemo do trenutka kada počnemo da shvatamo šta su prave životne vrednosti. Bilo je jednostavno prihvatiti ovakav poziv, koji je i ujedno za mene predstavljao veliki izazov. Jednostavno, u smislu da sam ja takav, prosto sam u tom trenutku bio spreman da se upustim u produkciju jednog kratkog filma o Romima i njihovim životnim pričama. Mislim da se spojilo lepo i korisno, ako mogu tako da kažem. Mnogi članovi filmske ekipe su dobili ocene na ispitu na Akademiji zahvaljujući radu na ovom filmu, a opet sa druge strane, ono važnije, znali smo da hoćemo da snimimo

Vršnjački edukatori Nenad Ristić (s leve strane) i Arif Ademi (sa desne strane), saradnik na projektu Boban Pavlović (u sredini)

nešto što će biti od velike koristi u daljim projektima EHO-a. Treba istaći da su svi članovi filmske ekipe u tom trenutku studenti Akademije umetnosti u Novom Sadu. Zbog toga kažem – lepo i korisno. Za mene je snimanje „Urbane pustinje“ nešto predivno što ću pamtiti do kraja života. Mnogo toga sam naučio, razumeo, a utisak koji me opseada i danas je to što smo svi mi imali da učimo mnogo više od njih nego oni od nas. Voleo bih da se u društvu više razgovara o problemima poput marginalizovanja i uništavanja manjinskih pripadnika. Naš film je samo jedna cigla u još nedozidanoj kući u kojoj ćemo svi živeti jednako, u smislu da smo ljudi i da se tako međusobno gledamo. U svakom slučaju, smatram da smo napravili jedno malo filmsko delo koje ostaje svima nama zauvek i biće veoma interesantno čuti životne priče aktera iz našeg filma."

Najizazovniji momenti iz ugla Strukovnog udruženja policije „Dr Rudolf Arčibald Rajs“ – Boban Pavlović:

„Udruženje su osnovali policijski službenici Republike Srbije i nosi naziv „Dr Rudolf Arčibald Rajs“ u čast poznatom nemačko - švajcarskom forenzičaru, publicisti, doktoru hemije i profesoru na Univerzitetu u Lozani, kao i kriminologu svetskog glasa. Zalaganjem za profesionalnost i stručnost ne samo policije već i šire, Strukovno udruženje policije teži povećanju stanja bezbednosti u ideološkom, moralnom i normativnom segmentu.

Dana 13.2.2018, Strukovno udruženje policije potpisalo je sporazum o saradnji sa Ekumenskom humanitarnom organizacijom, a neki od ciljeva saradnje su smanjivanje nasilja, poboljšanje položaja mladih, posebno osetljivih grupa i promocija ideje tolerancije i uzajamnog poštovanja među verskim i nacionalnim grupama u Republici Srbiji.

Od 2019. godine, zajedno s predstavnicima Ekumenske humanitarne organizacije, Strukovno udruženje policije učestvuje u realizaciji projekta „Podrška deci i mladima koji su u riziku da budu uključeni u život i/ili rad na ulici“, a koji se sprovodi već četvrtu godinu zaredom. U početku smo mališane vodili u bioskop, a kasnije smo se preorijentali na sportske aktivnosti koje su bitne za njihov psihofizički razvoj. Ovim radionicama mladi bi

trebalo da kroz igru shvate da je provođenje vremena u sportskim aktivnostima bolje nego provoditi ga na ulici. Dosadašnja iskustva su pokazala veliko interesovanje mladih iz novosadskih podstandardnih naselja. Ono što je najveći izazov u ovakvim radionicama jeste što su to u pitanju deca različitog uzrasta. Dodatno, svako od njih je već u okruženju u kojem su preuzeli neke navike koje baš i nisu primerene njihovom uzrastu, niti dobre za njihov lični razvoj. Međutim, te izazove smo uspešno prebrodimo svi zajedno i svake subote vidimo oku dvadesetak razdraganih mališana. Njima članovi SU-P-a i EHO-a, kroz igru i sport, pokazuju da, umesto da provode vreme u rizičnim uličnim situacijama, mogu osnaživati svoj duh kroz sport i razvijati se zdravo. Druženje nastavljamo i na jesen ove godine."

Danijela Vimić, akademski slikar i profesor likovne grupe predmeta

„Izazov je napraviti prijatnu atmosferu gde će se deca opustiti i stvarati bez brige o tome kako taj rad treba da izgleda i da li će se dopasti drugima. Težište je na tome da dete uživa dok radi. Likovne radionice su veoma korisne aktivnosti koje na pravi način podstiču kreativnost i druženje. Kroz način rada koji je podržavajući, afirmišući i inspirativan veoma se uvažava svako dete, njegove mogućnosti i potrebe. Na radionicama, pored podsticanja druženja i razvijanja veština i talenata, deca dobijaju uvažavanje, pomoć u realizaciji rada i pohvale – što je ključno za razvoj njihove sigurnosti u sebe. Kroz rad deca otkrivaju nove slikarske tehnike, crtaju, vajaju, odgovaraju likovno vaspitanje na zadate teme, rasterećeni od ocenjivanja, a pritom razvijaju finu motoriku šake i estetsku inteligenciju. Kao teme za obradu se prožimaju i edukativna gradiva, gradska nasleđa, znamenite ličnosti, ali i uspostavlja korelacija sa drugim nastavnim predmetima. Takođe, deca imaju priliku da učestvuju na likovnim konkursima, što je korisno za njih. Razvija se kreativni takmičarski duh, uključuju se u umetnička dešavanja u gradu i postiže se da oni budu ravnopravni sa drugima i podjednako uvaženi jer umetnost svima daje krila i mogućnosti“.

Najlepši trenuci u radu naših volontera i zaposlenih

Prilikom jednog od brojnih obilazaka naselja, pitali smo decu šta im je bilo najbolje za ovih 13 godina, a ovo su neki od dobijenih odgovora:

„Volim kada dolazite da učite sa nama. Najveći utisak su mi predstave koje organizujete za nas.“ S.B.

„Hvala vam što učite sa nama.“ M.N.

„Meni najviše znači, a i mojim roditeljima, što nas opremate za školu i što uvek dobijemo lepe školske torbe.“ H.H.

„Najviše volim kada idemo na predstave i što dobijemo školske torbe i pribor.“ B.K.

„Vaša podrška znači mnogo svima nama, jer uvek znamo da ste tu za nas kada nam zatreba bilo kakva pomoć i podrška.“ Đ.H.

Zahvalnice za decu, učesnike III ciklusa radionica "Sportske aktivnosti"